

LA VEU DEL VALLÈS

SETMANARI IL·LUSTRAT

LITERARI Y DEFENSOR DELS INTERESSOS MORAIS Y MATERIALS DE LA COMARCA

NOSTRE SENYORA DE MONTSERRAT.—Dibuix de E. CANIBELL.

CANSÓ DE JUNY

En l'armonios concert que las espigas
cantan de sol á sol
totas cantan igual, totas entonan
la mateixa cansó:

—La Terra, bona mare, es mare nostra,
pera y bon pare 'l Sol;
lo dia 'ns dú la vida y la esperansa,
la vetlla 'ns dú 'l repós.

Sobre aquets camps hont hem florit nosaltres
s'espigarà blat nou,
la cansó que dirán altres espigas
serà aquesta cansó;

La Terra, bona mare, es mare nostra,
pare y bon pare 'l Sol;
lo dia 'ns du la vida y la esperansa,
la vetlla 'ns du 'l repós.

APELES MESTRES.

L' amor y la natura

En una bella matinada del mes de Maig
quant el sol tramontaba silenciós les alte-
roses serres qu'envolten á ma vida y les
aus matineras aixecaven al Diví Creador de
la Natura armoniosos himns de gratitut y
lloansa surti per contemplar l'hermós espec-
tacle qu'ofereix la terra al desvetllament
del delicat somni de la nit misteriosa.

¡Quantes idées abrusaven ma pensa!
¡Quants de recorts m' embaumaven l' espe-
rit! El cant dels maixons á dalt de les vin-
cladisses rames, el bellugar suau y joga-
ner de les fulles dels arbrs, el pur aire
matinal y el poétich murmuri de la torren-
tada, ferían ma vista y transportant ma
fantasia á les regions celestes, auaven poch
á poch y ab amanyachs dolgos, embolca-
llantme 'l cor.

Dés d'un geganti turó contemplava ex-
tassiat tanta bellesa. El poblet de ma in-
fantesa en mitj d'un devasall de monta-
nyes, ensenyaba gojós la enlayrada torre
del campanar, cercat d'un munt de teula-
des enxiquides; el xiulet de les fábriques
repercutia als oïdos de les feyneres grano-

llerines, el fum de les xemeneyes anava
lentament escamjantse, núvols d'or y vio-
la avançaven vers ponent y 'l sol deixá de
sopte, la verda plana enterament il-lumi-
nada.

Devant d'aquell inmens panorama plé
de vida, devant d'aquell cuadro esplendor-
rós aparesque radiant de bellesa l'imatge
de mos amor y donantme una abraçada y
ofegantme ab lo perfúm de sos llavis 'm
digué en veu baixa y encisera:

No admires tan fantasiós les belleses de
la natura; hi ha áltre cosa mes seductora,
mes rosat qu'una florida matinade es l'
amor d'un ángel de la terra.

Y apretant á corre montanya avall 'm
deixá en un trist defalliment, com si ha-
gués despertat totduna de divinal y fala-
guer somni.

FERRÁN CANELLAS.

Granollers, Maig 1897.

EFEMÉRIDES VALLESANAS

Mes de Juny

Dia 28.

1399.—Un dietari de la época 'ns dona
la següent efeméride:

“Aquest dia fou penjat Johan de Fon-
tes al peu de la costa del castell de Monca-
da.”

Dia 29.

1466.—Un cop terrible experimenta en
aquest dia la causa de Catalunya, puig
mort sobtadament aquell bondadosísim
Condestable de Portugal, en Pere IV, qui
personicaba las aspiracions dels catalans.
Tant trist succés té lloch á la vila de Gra-
nollers, en la encara avuy subsistent *Casa*
gran, á davant de la que s'hi aplega en
aquest dia una desconsolada multitud, vin-
guda de diferents indrets de la comarca,
que fa 'ls mes tristos comentaris, no fal-
tant qui s'atreveix á dir que s'havian do-
nat hervas al condestable, considerant ai-
xís sa mort com una segona edició del

emmatrinament Primogenit de Viana, aburrit fillastre de la reyna castellana Joana Enriqueta.

Dia 30.

1599.—Havent presentat la universitat ó consell de Granollers una memorial á en Felip II de Catalunya, en lo que, demanantse un especial privilegi, 's feyan constar los mérits ó rahons que tenia la vila, un d'ells lo ser població *de més de sinch centes cases*, lo monarca en la festa assenyada 's digna acudir á la petició de Granollers. En aquesta la facultad de nombrar quatre burgesos ab las prerogativas al bras militar, ó de la noblesa.

Mes de Juliol

Dia 1

1507.—La Diputació catalana 's troba reunida á Sabadell. ¿Quina era la causa de deixar la ciutat comtal? La peste, la terrible glánola, que fent tants estragos durant algunas centurias. En pochos mesos havia residit la Diputació á Alella y á Mataró. A Sabadell tampoch hi podia permaneixer gayre, no precisament per la peste, sinó perquè dita vila no era considerada com á lloch reyal, y per aixó es que va cambiarse al Monastir de Sant Geroni de la Vall d'Ebron, fixant desde aquest punt, nova residencia, ó sia Manresa.

Dia 2

1215.—S' instrueix una informació testifical para fixar los termes de la parroquia de Montmeló. En corroboració de sas ditas, los testimonis manifestan que dintre 'l terme senyalat han vist durant 35 anys que la iglesia y capellans de Montmeló perciban tots los drets parroquials, acudint los que hi vivían á rebre los sacraments en la propia iglesia, senthi enterrats en ella, administrant sos capellans lo salpás en todas las casas del terme.

Dia 3

1366.—A la plassa de la vila de Sabadell, s'hi renaixen tots los representants pera tractar, com se va lograr, d'incorporarse á la Corona d'Aragó, apartantse aixis, del mal comportament que ab Sabadell tenia son senyor, lo vescomte de Castellbó.

Dia 4.

1808.—Una grossa divissió ha surtit á la nit de Barcelona cap al Vallés, junt ab los generals francesos Chabrau y Resserres, al doble objecte de fer provisions y destorbar los plans de la Junta de defersa que dirigia 'l mohiment patriotich en tota la comarca. Permaneixen á Granollers tres dias, ahont si tingueren massa ocasió de mostrar sentiments inhumans. be pot aplicarse ab tota exactitut en aquesta expedició dels francesos, que anaren per llaua y varen sortirne esquilats.

J. MASPONS Y CAMARASA.

Granollers.

Rondalla

Lo que es pera l'enemich
es molt grand lo mes petit.

—Avi, contaunos alguna historia
mentres espurnan fort los boscallis
dins de la llar.

—Avi, contaunos una rondalla.
—Contaria 'm plau.

—Diu que fa cosa d'una centuria,
segons mos pares me van contar
sent jo brivall,
que 'n llunyá poble ne feya estada.
sapat gegant.

N'era en las lluytas castell fertisim
dels que no poden enderrocar
ni 'l brunsent llamp,
y en las cageras... ¡la Verge 'm valga!
si 'n era brau.

La seva historia tota n'es plena
de grands hassanyas, de fets molt grands
y molt capdals,
mes d'entre d'ellas, sols la mes ténue
vull esbrina 'us.

Sols la mes ténue vull recontarvos
 qu' es de sa vida la mes capdal...
 ¿vos sembla estrany?
 en ella, l' héroe de ma rondalla
 ¡hi va finir!...

Cançat un dia de fer cagera
 lo temps pasava dintre un aubach
 boy assentat
 ¡valenta cosa! matant formigas
 d' un formigar.

Mentres aixina se 'n amúsava
 un vellet monjo, pel camí vall,
 resant, resant
 feya sa ruta, y digué al veure 'l:
 —Home, feu mal,

Deixeu qu' agamben las formiguetas
 cercant pe 'l terme granets de blat
 ¿à Deu no plau?...
 No fassiu d' ella esclatar l' odi
 que 's venjarán.

A tall de mofa, forta rialla
 prompte en lo llavi d' aquell titá
 hi va pujar;
 mentre que 'l monjo feya sa ruta
 resant, resant.

Si ho diu lo monjo, pas mes no 'n matis
 que las formigas poden venjar....
 No 'n fa pas cas,
 sempre impertérrit, mes formiguetas
 aná matant,

Ja tal vegada d' aytal taleya
 cançat n' estava, que á l' ombra 's jau
 d' un alsinar,
 y encàr mofantse del vellet monjo,
 s' endormiscá.

Una formiga de las mes grossas
 que 'n restan vivas, puja pe 'l bras....
 de j bras al cap...
 —'Hont vas formiga?—Pas no vull dirtho
 massa ho veurás.

Ja es á la boca.... prest s' hi endinza
 corre que corre, y va gorja avall...
 —¡Ay del titá!
 Ja es á la gorja.... l' hi don' fillada
 y 'l va escanyar!....

—Avi qu' es trista vostra rondalla!
 —Donchs que 'us servesca de clar mirall
 ¿m' heu escoltat?
 Aixó 'ns demostra que ni als insectes
 podeu fer mal.

ANTONI YSCLA COMPTE.
 San Martí de Provencals 1897.

CRÓNICA

La diada de Sant Joan, en nostra vila se celebra tots los anys ab los acostumats fochs per la nit de la vigília seguint la tradicional costum. Mes aquest any si vé aixís se feu en la vigília, qui 'ns tenia de dir que en un foch tremendo havia de consternar á la vila tota, l' endemá al dematí!

En las eras conegudas per las d' en Tamborella, se hi batia de valent; de prompte se veu fumar los pallers propers á la mateixa, las flamas surten esmunyintse per tots indrets, lo vent bufa de bó, y en un dir Jesús era prés de las flamaradas tots los pallers de l' era de d' alt, y lo que es més trist, las garberas de blat que á punt de batrier estava enrastellat á prop dels pallers.

Lo pánich que s' apoderá de tothom fôu gran. Los que 's trobavan en aquell indret, corren presurosos á salvar lo que 's puga y á islar lo foch, entant que, al toch de alarma de la campana de la parroquia lo Cós del Soma- tent ab son Cabo al devant D. Manuel Valls, l' Alcalde D. Joan Bautista Buxó, varis con- sejals, lo Jutjat municipal y demás funcionaris publichs acompanyats de la major part de la vila, los uns donant ordres los altres treva- llant, se procurá aislar de tot lo foch, y conva- trer l' incendi.

Tothom rivalissá en son trevall, portanse cada hú dintre s' esfera, de la manera que co- rrespont als vehins d' una població com la nos- tra, que gosa fama de sensata, ab tot y lo que han dit á voltas malas llenguas.

Per sort, gracias á Deu, no 's tingué de la- mentar cap desgracia personal.

Las perduas materials si que son con- siderables, atés que eran mols los pajesos que hi tenían lo pá de l, anyada.

Se calcula lo total á unas cinch mil pessas. S' ignora la causa de tanta desgracia.

Pobres ripolletenchs quin porvenir mes greu!

Com ho ferán pera atendre a sos debers e a sas necessitats aquestos desgraciats pagesos que, després de trevallar tot l' any amargament, al poguer recullir lo fruy de sas suaves vehuen convertits al no res tanta suhor y sacrificis.

Aquestas fóren las impresions que de primer moment nos sobrevingueren, al contemplar un faréstech y tremendo cuadro.

Aquestas consideracions, dehuen ser las que tot ripolletench que senti son cor vatre a impuls de sentiments nobles, se deu fer, al veure a sos germans presos de la desgracia.

Ab aquesta convicció estém nosaltres, després de sentir las conversas que per tots los indrets de la vila se féren en la mateixa tarde que 'l poble de Ripollet en massa respondrá a crit de *Caritat y Patriotisme* que nosaltres desde aquest lloch llansém als quatre vents, ne estém convensuts, puig que no es aquesta la primera vegada que nostra vila una y compacta aixuga llágrimas y ampara al desvalgut.

Hora es aquesta de mostrarse Ripollet digno de son bon nom. Amparém al desgraciat en son diu la *Caritat* santa; estimemnos uns als altres com fills d' una mateixa mare, nos diu lo *Patriotisme*. Res de partits, rés de politica, nió y avant, que en los moments de perill y de desgracia es cuant un poble ha de portarse com mana la lley de Deu.

Nosaltres, donchs que en lo camps de la guerra venim en defensa dels interessos morals y materials de la comarca y en particular de nostra vila, com á representants que som de son bon nom y de sa cultura, cridém á tothom en general á socorrer al desvalgut, y ens posém en tot y per lo que poguém, al costat de la comissió de vehins que segurament avuy recorrerà nostra vila, pera recullir de casa en casa, ja en metàlich, ja en especie alguna cosa pera aliviar als que han quedat en tan aflicta situació.

Esperánt posar al corrent á nostres lectors de tot lo que passi, acabém fént constar nos-

tra satisfacció á las Autoritats totas y als vehints en general per la rapidés ab que acudiren á prestar sos serveys en lo lloch de la desgracia.

En la vigilia de Sant Joan fóren obsequiats entre altres, ab una serenata per lo coro *El Vallés* d' aquesta vila nostres bons amichs Don Joan Buxó y Carrancá y son fill lo digne alcalde de la mateixa y lo conegut fabricant Don Joan Navinés.

Las pessas que s' executaren fóren sumament aplaudidas, per la numerosa gentada que acudí á escoltarlos.

La secció coral del *Centre Catòlich* que, per la diada de Sant Joan habia de donar una serenata al Sr. Alcalde y á son Sr. Pare per ser sos dias, á prechs de dits senyors la suspengué ab motiu de las circumstancias del referit dia.

Nostre bon amich lo jove é intel·ligent Ingenyer Industrial N' Emili Buxó, fill de la distinguida y estimada familia d' aquest nom, s' ha unit en matrimoni ab la bella senyoreta Na Josepha Abaigar. Los hi desitjém llarga lluna de mel.

Mollet. — Molts pobres d' aquí estant agrahidíssim de la bona llimosna que 'ls ha dat lo nou Rector Mossen Jaume Fabregat.

Lo coadjutor Mossen Cassimir Voltá digué la primera missa en aquoix poble lo día de Corpus.

La professó d' aqueixa diada fou bastant concorreguda. La formaren la creu, los gonalons y banderas de la iglesia; los noys dels estudis particulars dels senyors Solé y Plantada; aquestos ab un pendó del Sagrat Cor de Maria; los del mestre públich senyor Andreu; un grupo de noyetas ab lo pendó de la Puríssima; lo "Centre Catalá" ab bandera catalana, sostenían los cordons lo Vis-president Joan Vallmitjana y lo Bibliotecari Joan Rosés: tant lo President com los citats ostentavan la barretina vermella, dubentla durant lo curs sobre la espatlla dreta; lo Monte-pío de Sant Vicents, quals cordonistas foren lo

metje senyor Lluís Durán y 'l senyor Joseph Prat; lo Monte pío de Sant Isidro; una orquesta de Granoller formada de joves; lo Santíssim portat per lo senyor Rector acompanyantlo los dos coadjutors Mossens Cabana y Voltá, tots sota-tálem que portavan sis joves, fent lo guardia d' honor la forsa de carrabiners aquí resident: las autoritats judicial y municipal ab forsa de mossos de la Escuadra. Durant son curs hi havia quatre capellas; una de las Fillas de María las altres de particular. Los balcones y ventanas estaban tots adornats. La costum que 's pert es la d' enramar tots los carrers per ahont passa.

A la nit á la Pau y Concordia hi hagué ball ab piano; á la sala del café de "La Unió" fou ab la orquesta.

Van passant los Cugués: aquí y á los pobles del voltant ja 's bat cuasi en todas las eras.

Se treballa ferm en las escavacions.

Lo divendres derrer fou enterrada la filla del senyor secretari del Ajuntament, Enriqueta Vilanova (A. C. S.), ab nombrós y escullit acompanyament. Rebi sa familia lo nostre coral pesam.

Sardanyola.—Solemne y animada resultá la professó del Corpus que lo diumenge anterior celebrá nostra població.

Los carrers samament adornats d' espés fullatje, produhían un afecte per demés interessant y poétich á la vegada. En un dels extrems del carrer de Sant Ramón un artístich arch de Triunf era alsat en honor del Sagrat Cor de Jesús, quina imatge era colocada en artística capella.

En altres indrets del curs per ahont passá la professó hi había altres capellas.

La professó la componían, la creu parroquial alsada ab los ganfanons, banderas dels sants de la parroquia. Pendó principal ab un lluhit acompanyament. Dit pendó lo portá don J. Martí y lo Alcalde senyor Fatxó y lo senyor Jutje municipal senyor Marjenat. Presidía tan escullit concurs los senyors don Antoni Jena-bernat, don Jaume Ferrer y don Joseph de Togores.

Seguía una nutrida orquesta; la escolanía

de la Parroquia y S. D. M., sota-tálem ab síndic capellans escoltant la professó lo magnífich Ajuntament en corporació y dos parellas mossos de la Escuadra.

Entre 'ls invitats á la professó hi vegeren al Alcalde de Ripollet don Joan Buxó y á varias personalitats de dita vila, lo que proba las bonas relacions que existeixen entre los vehins y autoritats de dita vila y nostre població.

Pera acabar farém constar que, l' arch de Triunf que 's construí, agradá molt, fent molts elsgis del director del mateix don Joseph Casanyas, lo mateix que del resultat lluhiment de la solemne festa relligiosa de diumenge.

SECCIÓ AGRÍCOLA

LO PUÓ DELS ARBRES FRUYTERS

Las formigas no portan lo puó als arbres fruyters —¿Qué hi van á fer las formigas als arbres (fruyters) en que hi ha puó —Causas de puó.—Perjudicis que causan —Modo de desenrotllarse.—Remeyos.

Es una creencia molt arrelada entre 'ls pagesos de Catalunya, y difícilment se 'ls hi farà entendre lo contrari, que 'l puó que viu sobre 'ls arbres fruyters xuclant la seva sava, es produhit per las formigas. Aixís es que tots los seus esforços se dirigen á impedir que las formigas pujin als arbres, procurant interceptárloshi 'l pas per mil medis á quin més enginyosos, pero en vá, porque las formigas acaban per atravesarho tot. La causa d' aquest error es que no 's troba un arbre ab puó que al mateix temps no estigui cusit de fórmigas; com també lo desconèixer la historia ó manera d' engendrarse y desenrotllarse 'l puó. No son las formigas qui portan lo puó als arbres, sino que es lo puó qui hi fa acudir las formigas.

Donchs, qué hi van á fer las formigas

en los arbres en que hi ha puó? Si s' examina 'l puó ab un compta fils y fins á sim. de vista, se li veurán com duas púas al cap de vall de sa esquena, una á cada costat; aquestas púas venen á ésser los muros de unas mamellas ficadas dintre 'l cos del puó que destilan un such ensucrat de que 'n son molt llemineras las formigas negras ó puoneras. Lo puó ne donaria molt poch de sí, pero munit per las banyas de las formigas, que com tothom pot observar, están contínuament fregantli la esquena, ne trauen més quantitat, y quan ja se 'n ha format una goteta al extrém del muçró, la formiga munyidora se la beu molt llestament. Ja tenim, donchs, averiguat lo per qué las formigas s' estableixen en los arbres puonats. Com se veu, lo puó ve á ésser lo que un remat de cabras, quals boscos ahont pasturan es l' arbre y quals pastors las formigas que las munyen y 's beuhen la llet. Aquestas formigas com á bonas pastoras guardan lo remat del llop, llibertantlo del seu mes terrible enemich, aixó es d' uns petits escarbats voladors anomenat científicament *coccinellas* y vulgarment *maripetas*, de la grandaria y forma de mitja bossa, de color vermell ó groch y molt llulents ab varis punts negres sobre la esquena. Tant aquestos escarbats com las cucas que surten dels ous que ponen sobre 'ls arbres s' alimentan de puó, fentne una gran destrossa. Per aquest motiu lo puó es escós en los paratjes ahont no hi ha formigas puoneras. Las formigas son, donchs, la causa de que abundi tant lo puó y al mateix temps de que aquest estragui tant los arbres, ja que á no ésser las formigas lo puó se contentaria ab l' aliment precís per lo seu desenrotllo, pera tenint de mantenir las formigas, que atesa la vida activa que portan menjan molt, necessitará xuclar molta més sava com necessita menjar més una cabra que cria. A la entrada de la primavera, quan encara ha de naixer lo puó, no trobant las formigas en los arbres puó de qui mamar; buydan los borrons que es-

tán per esclatar, causant ab aixó un gran perjudici á la brotada del arbre.

Lo número d' especies de puó es molt gran y constituheixen lo género *Aphis* de la ciencia. A Europa sol, ja se 'n coneixen més de quatrecentas y casi pot dirse que cada planta te 'l seu puó especial de la que 'a porta 'l nom. Aixís dihem puó del presseguer, del cirerer, de la prunera, etc. No obstant, lo puó propi d' una planta pot viure també sobre algunas otras, com lo puó dels pésols viu sobre las vessas y moltas otras llegums. No totas las especies de puó son fillas de nostre país: algunas nos han vingut d' América, patria de las principales plagas de la agricultura. Tal es lo puó llanut de las pomeras que acaba de fer perdre aquest importantíssim arbre. Entre las diferentes classes de puo n' hi ha algunas quals individuos viuen reunits en grans colonias dintre d' unas bossas produhidas per la seva picadura en las fullas del olm, mata y altres arbres. Lo salticó, porta aquest nom perque te la facultat de saltar, va cubert d' una materia cotonosa, no te púas á la esquena y treu las gotetas llepissosas per l' ano. No pertany al género *Aphis* sino al *Psylla*.

Lo mal que fa 'l puó en los fruyterars no te ponderació. Se clava ab lo bech en las fullas, brots y ponsellas dels arbres, xuclantlosi la sava destinada á nutrirlos y desenrotllarlos, y si no 'ls arriba á matar, los atropella de mala manera, lo que fa que la fruyta no tinga cap estima. Contribuheix en aixó la materia llepissosa que deixa sobre las fullas, y que, cubrintlas á modo d' un barnís, no las deixa respirar be. Lo puó llanut de las pomeras es lo pitjor de tots; la seva picadura produheix á las branques una inflamació que 'ls fa surtir berrugas, las que, impeding la circulació de la sava, acaban per secarlas.

Lo puó se desenrotlla de diferent manera que 'ls demás insectes. Aquestos regularment ponen ous dels que 'n neixen cuchs que, una vegada feta la creixensa, se converteixen en crisálidas y d' aquestas crisálidas ne surt l' insecte perfecte ó papallona.

En la puó tot passa d'altra manera. A últims de la tardor se veuen encastats en los branquillons del arbres uns ous molt petits, que, á primera vista, un los pren per excrements de puó. Aquestos ous passen l'hivern resistint mol be las glassadas y á l'entrada de la primavera neix d'ells lo puó petit que va á fixarse ab lo bech en los borrons ja esclatats. Aqueix puó sols tarda deu ó dotze dias en fer la creixensa y desseguida comensa á pondre sense necessitat de mascles (que ni tant sols n'hi ha en aquella época), no ous, sinó puó viu ab camas y bech igual en un tot al que havia nascut dels ous d'hivern, y com ell, un cop ha adquirit lo degut desenrotllo, pon també puó viu; y aixó's repeteix durant varias generacions successivas. Cada auímalet muda quatre vegadas de pell durant la creixensa y després pon de 3 á 7 petits cada dia per espay de duas setmanas formant un total d'uns vuytanta fills. De modo que un sol ou d'hivers pot donar origen duant tota la temporada fins á la tardor vinenta, á un sens números de milions de individus. Aixó explica perque un arbre se cubreix tan rápidamente de puó. Las primeras postas de cada generació donan un puó sense alas, pero de las últimas ne surt un puó que si be no te alas en un principi, n'hi neixen més tart y per medi d'ellas se'n va á fundar nous remats á altre part, ahont se multiplica de la mateixa manera que 'l puó ordinari. Si no vingues l'hivern, lo puó se reproduiria indefinidament per aquest sistema, com s'observa en los invernacles; pero per fortuna de la especie los primers frets cambian o modo de reproduirse, naixen allavors un puó, que, un cop desenrotllat se converteix en un mascle ó en una verdadera femella. Los mascles de la majo de especies portan alas, las famellas may.

Los mascles s'aperian ab las femellas y aquestas ponen després un ou que es l'ou d'hivern. En lo puó llaut de las pomeras, la última generació, una vegada ha fet la posta de mascles y femellas, no mor tota, sino que una part baixa per lo tronch y va á refugiarse en las arrels, á bastanta fondaria, pera resguardarse del fret, y á la primavera propinenta torna á pujar pera fundar novas colonias juntament ab los ous que hi deixaren las femellas.

Alguns comparan lo puó á una planta delicada, que mataria 'l fret. Aquesta plan-

ta neix d'una llevor (aixó es, d'un després treu branca (ó fills); aquestas treuen d'altras y aquestas d'altras fins que per fi las extremitats de las ramas treuhan ponsellas (fills que s'han convertit en mascles y femellas) que floren (s'aperian) y fan grana (ous), que resisteix l'hivern y doua á la primavera próxima plantas novas (puó nou).

Lo puó ordinari no es difícil de combatre. Un dels remeys més segurs per matarlo es arruixar l'arbre ab una infusió com qui fa té, de puntas de cigarro desfetes al 5 per 100; aquesta aygua completament inofensiva per los brots tenders y es mortal pera 'l puó. Una dilució de sabó moll al 3 per 100 produhe lo mateix efecte. Lo puó llaut costa de exterminar. Se consegueix disminuir sa multiplicació arruixant la pomera ab such compost de 2 lliuras de sabó, 4 rrons de petroli y 88 d'aygua. Hi ha al hivern pinta l'arbre ab una lletada cal y sofre y fa un soch al vol de la colganthi cal. Altres á la tardor, cull ja la fruyta, l'arruixan ab una dissolució 1 y 1/2 per 100 d'ácid oxálich. Algunes suposan que las pomeras fetas entre set y alls, ó si portan enredadas caputxin quedan lliures de puó.

(De *L' Art del Pagés*).—JACINTO BARRETO

Firas y Festas majors desde 'l dia de Juny al 4 de Juliol

FIRES.—Dia 28, Mantlleu.—29, Canet de Mar, Figueras, La Bisbal y Pons.

FESTAS MAJORS.—Dia 29, Abrera, Bellloch (Granollers), Canet de Mar, Gaijora, Masnou, Premiá de Dalt, Perafila, San Pere de Vilamajor, Sorá y Vich.

Santoral de la Setmana

Dilluns, 28.—San Lleó II p. cf.—*Vigília de Juny ab abstinencia de carn*

Dimars, 29.—~~X~~ SANT PERE y SANTA PAULA ap. y Sta. Benita vg.

Dimecres, 30.—La conmemoració de St. Patrici apóstol, Sta. Emiliana mr. y St. Marsal b. Lluna nova á las 24 h. 43 m. de la matina de Cáncer.

Juliol

Dijous, 1.—St. Galo o. y Sta. Leonor reyna. *Divendres, 2.*—La Visitió de Nira. Sta. Santa. *Sants Procés y Martiná mrs.*

Dissapte, 3.—St. Trifó y Comp. mrs. y Santa Mustiola v m.

Divenge, 4.—IV.—La preciosa Santa. *Nuestro Sr. J. C.*—*Sant Laureano b. y lo B. Gaspar de bono.*

Imprempta de M. Ribera, Sant Domingo, 34.—Sabadell